

Pingstkarismatisk förnyelse och kyrkans enhet

Sammanfattning av föredrag av Bengt Malmgren vid FKE's medlemsmöte i S:ta Eugenia katolska kyrka, Stockholm den 22 januari 2011

Församlingen alltmer försvagad och etablerad i denna världen

Många kyrkor och församlingar blir alltmer försvagade och anpassade till denna världen, kompromissar med tron och saknar eskatologiskt perspektiv. Björn Fjärstedt skrev nyligen en [artikel i Uppsala Nya Tidning](#) om den fortgående sekulariseringen i Svenska kyrkan, men problemet finns överallt: I vissa frikyrkor pågår nu en debatt om att [ändra reglerna för medlemskap](#), och i Katolska kyrkan finner man ofta ett stort gap mellan tro och liv, där vardagslivet för många inte genomsyras av evangeliets liv och kraft. Människor döper sina barn, men går inte i kyrkan, 90% av ungdomarna lämnar kyrkan efter konfirmationen.

Samtidigt finns motkrafter till detta där pingströrelse och karismatisk förnyelse fått ett allt större genomslag i kristenheten under 1900-talet. Av världens 2 miljarder kristna är 1 miljard katoliker, varav 12% (120 miljoner) är involverade i karismatisk förnyelse. Av världens 1 miljard kristna som inte är katoliker räknar man med att, 40% (400 miljoner) är med i karismatisk förnyelse eller Pingströrelsen. Under loppet av 100 år har 25 % av alla kristna blivit delaktiga i pingströrelse/karismatisk förnyelse.

Karismatisk förnyelsen är inte som andra rörelser en särskild spiritualitet för några få, utan främjar ett arv som tillhör hela kyrkan. Man ser som sitt mål att upplösa sig själv och bli obehövlig då hela Kyrkan tagit emot pingstens nåd. Påven Benedikt XVI har sagt att det är viktigt att en [PINGSTENS KULTUR](#) får slå rot i kyrkan.

Sekulariserad folkkyrka

Maud Olofsson: "Vi vill inte att kyrkan ska ledas av präster"

- Jag menar att det ingår i folkkyrkan att diskutera hur kyrkan ska vara och agera. Kyrkan är alla vi som är medlemmar. Sen är prästerna uttolkare av det kristna budskapet som man predikar, men det kan ju vi andra också vara.

År 2000 skildes Svenska kyrkan från staten, men har knappast blivit mindre politikerstyrd. [Maciej Zaremba påpekade i en artikelserie i DN 1999](#) att Svenska kyrkan blir unik i religionshistorien som världens första fria samfund där biskopar saknar rösträtt i trosfrågor och där kristendomens mening fastställs av politiska partier. [Maud Olofsson intervjuades nyligen i Dagen](#) om Centerpartiets deltagande i kyrkovalet. För henne var det viktigt att politikerna gick in och sade hur det skulle vara med frågan om samkönade äktenskap, och hon är en

av de mest vältaliga förespråkarna för en sekulariserad folkkyrka. En välkänd domprost [skrev nyligen på sin blogg](#) att Jesus Kristus bara är en väg bland flera, de andra religionerna leder också till frälsning.

Katolska kyrkan brottas med samma problem. Läran ligger visserligen fast, och i [mässans liturgi](#) är inriktningen på frälsningen och evigheten mycket tydlig. I bönerna innan vi tar emot kommunionen heter det " ...*medan vi väntar på vårt saliga hoppas fullbordan och vår Frälsare Jesus Kristus återkomst*". Men för hur många är detta eskatologiska hopp något som har betydelse i vardagen? Hur många räknar egentligen med att Gud hör bön, har en personlig relation med Jesus i vardagen och räknar med den helige Andes gåvor? I söndagens predikan sade prästen nyligen: "Vill vi följa Jesus? Vi borde åtminstone besinna den frågan innan vi tar emot kommunionen".

Amerikanska biskopar: "Enligt vår erfarenhet är behovet av en mer fullständigt evangeliserad och evangeliserande församling något som borde prioriteras. I dagens läge blir det alltmer uppenbart att detta är en brådskande nödvändighet. Familjelivets sönderfall, bristen på kallelser till präst- och ordensliv, en gränslös konsumism, brist på solidaritet med de fattiga - dessa och många andra faktorer är symtom på den katolska församlingens försvagade tillstånd. Församlingen har blivit ett byte för trycket från den sekulariserade världen där media ofta gör narr av evangeliet. Allt fler katoliker finner det svårt att leva i enlighet med kyrkans tradition och lära" (ur [Blås liv i nådegåvan](#)).

Hur återkristnar man en efterkristen kultur? Den frågan var utgångspunkten när författaren och församlingsgrundaren [Michael Frost talade under konferensen "Missionell kyrka i ett efterkristet Sverige"](#). "Kyrkan har blivit en klubb för kristna som uppfostrar kristna barn och hoppas att några av dem ska stanna kvar tills man en dag stänger den sista kyrkan," sa Michael Frost under konferensens första seminarium.

Och bristen på enhet mellan kristna verkar inte bekymra så många. Trots att Katolska kyrkan sedan länge genom Johannes Paulus II's encyklika [Ut unum sint](#) (Att de alla må vara ett) anbefaller att katoliker skall vara hängivna ekumeniken och göra så mycket man kan tillsammans med andra kristna, och påve Benedikt talar engagerat om dessa frågor, så verkar intresset inte så stort.

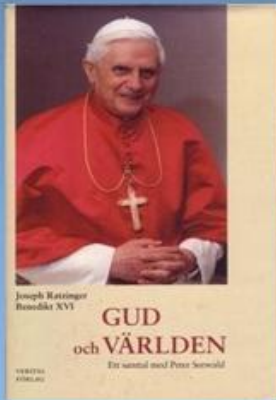
Principer för ekumenik enl. Ut unum sint

1. Acceptera varandra som bröder och systrar.
2. Bejaka att det finns viktiga skillnader mellan oss.
3. Var trogen mot det vi är.
4. Kom ihåg att det är mera som förenar än som skiljer oss åt.
5. Älska varandra - tecknet på sann kristen anda.
6. Lyssna till varandra.
7. Gör bot för splittringens skandal.
8. Inse att enhet också kostar.
9. Gör så mycket vi kan tillsammans.
10. Glöm aldrig att Jesus och Fadern vill se enhet bland de sina, och att enheten är ett verk av den helige Ande.

Hur många är angelägna att tillämpa dem?

Figuren: Principer för ekumenik enligt [Ut unum sint](#) enligt [Charles Whitehead](#)

Vem skall ansluta sig till vem?

Ratzinger/påve Benedikt i intervju år 2000:
"Den formel som blivit funnen av de stora ekumenerna är den att vi går framåt tillsammans. Det handlar inte om att vi vill ha bestämda anslutningar, utan vi hoppas att Herren överallt väcker tron på ett sådant sätt att den flödar över från den ena till den andra och den ena kyrkan finns där. Vi är som katoliker övertygade om att denna ena kyrka i sin grundform är given i den katolska kyrkan, men att också hon går vidare in i framtiden och låter sig fostras och föras av Herren. Så tillvida framställer vi inte här några anslutningsmodeller, utan helt enkelt ett de troendes vidaregående under ledning av Herren - som vet vägen. och som vi anförtror oss."

Figuren: Påven Benedikt XVI är mycket engagerad i ekumeniken. Citat ur intervjuboken [Gud och världen](#)

Behovet av den Helige Ande i kyrkan

Förkunna livet i den Helige Ande!

1895: Elena Guerra uppmanar påven Leo XIII att förkunna livet i den helige Ande.

1897: Leo XIII, Encyklikan *Divinum Illud munus* om den helige Ande samt uppfordran att årligen be en pingstnovena.

1901: Påven förklarar 1900-talet som den helige Andes århundrade och ber hymnen *Veni Creator Spiritus* för hela kyrkan.

1959: Påven Johannes XXIII saligförklarar Elena Guerra.

1962: Joh. XXIII ber inför öppnandet av Andra Vatikankonciliet: "**Gudomlige Ande, förnya dina under i vår tid som i en ny pingst!**"

1962-65: Andra Vatikankonciliet. De andliga nådegåvorna erkänns såsom verksamma också i vår tid.

Figuren: [Elena Guerra uppmanade påven Leo XIII att förkunna livet i den helige Ande.](#)

Att det finns ett behov av att kyrkans medlemmar mera lever ett liv i den helige Ande insåg redan på 1800-talet den italienska ordenssystemen Elena Guerra. Mellan 1895 och 1903 ledde den helige Ande sr Elena Guerra, en

italiensk ordenssystem, att skriva tolv konfidentiella brev till påven Leo XIII om att livet i den helige Ande måste predikas mer i kyrkan.

Hon uppfordrade påven och bad för en förnyelse av Kyrkan, de kristnas återförenande, förnyelse av samhället och en förnyelse av jordens ansikte. Hon föreställde sig pingsten som något som fortgår, hon sade: *“Pingsten är inte över. Den fortgår kontinuerligt i varje tid och på varje plats, därför att den helige Ande har önskan att ge sig själv till alla människor, och alla som vill ta emot Anden kan alltid göra det, så vi behöver inte avundas apostlarna och de första kristna; vi behöver bara göra oss själva disponibla på samma sätt som dem för att ta emot honom, då kommer han till oss så som han kom till dem.”*

För att främja förnyelsen tog Elena initiativ till en [världsvid bönerörelse](#) som anknöt till Övre salen i Jerusalem där lärjungarna samlades med Jesus för sista måltiden. I samma rum de var samlade på Pingstdagen, 120 personer inkluderade apostlarna och Jesu mor Maria förenade i bön, då Jesus uppfyllde löftet att sända den helige Ande.

Sr Elena sade: *“O, om bara samstämmiga brinnande böner kunde stiga upp till himmelen från varje del av kristenheten, så som skedde i Övre salen i Jerusalem, för att den helige Andes låga skall flamma upp igen.”*

Påven Leo XIII lyssnade till Elena och gav ut en [encyklika om den helige Ande](#) samt införde seden att årligen be en [novena inför pingsten](#). På nyåret 1901 förklarade påven 1900-talet som den helige Andes århundrade och bad hymnen [Veni Creator Spiritus](#) för hela kyrkan.

Den helige Andes överraskningar

1900-talet har inneburet ett antal överraskningar av den helige Ande där utvecklingen tagit en helt ny vändning som vi människor skulle ha svårt att tänka ut eller fantisera om i förväg. Så det verkar som om Leo den XIII's bön blivit besvarad.

- **1906: Pingströrelsen startar på Azusa Street LA och blir snabbt en världsrörelse.**
- **1960-talet: Karismatisk förnyelse i äldre protestantiska samfund.**
- **1967: Karismatiska förnyelsen börjar i Katolska kyrkan.**
- **1970-talet: Messiansk judaism utvecklas.**

Den katolske prästen [Peter Hocken](#) har i många år studerat Pingströrelsen och karismatiska förnyelsen. Han ser allt detta som en enda ström av Guds nåd som hänger ihop. Därför använder vi nu mera och mera uttrycket *pingstkarismatisk förnyelse* som ett sammanfattande namn på Pingströrelsen och den karismatiska förnyelsen inom de övriga samfunden. I samma perspektiv ser Hocken också den nya utvecklingen under 1900-talets senare del (efter sexdagarskriget 1967) med Messiansk judaism, judar som i Jesus upptäcker den Messias de väntat på. Det är ett återvändande av judekristendomen som tidigt försvann ur kyrkohistorien som sedan helt dominerats av de hednakristna. I detta perspektiv får vi också se att kyrkorna tagit avstånd från ersättningsteologin som givit upphov till så mycket förtryck av det judiska folket och tagit initiativ till försoning och att be om förlåtelse för historiens synder. Både Johannes Paulus II och den nuvarande påven Benedikt XVI har varit mycket tydliga med detta.

Peter Hocken reflekterar över hur man kan förstå den pingstkarismatiska strömningen i världen som ett uttryck för Guds ingripande på ett sätt som vi människor inte har kunnat förutse eller planera. Det tycks vara så att Guds ande rör sig ganska suveränt mellan olika delar av Kristi kropp och är inte alls lika noga med samfundsgränser som vi människor ofta är. Peter Hocken ser det andliga skeendet med den pingstkarismatiska förnyelseströmmen under 1900-talet som ett uttryck för gudomlig vishet. Sett ur detta perspektiv är det något större än strikt Pingströrelsen och de karismatiska förnyelserörelserna inom de olika samfunden. Våra mänskliga definitioner tenderar att stänga in och begränsa Anden.

Den pingstkarismatiska strömmen

Den katolske prästen Peter Hocken reflekterar över hur man kan förstå den pingstkarismatiska strömningen i världen som ett uttryck för Guds ingripande på ett sätt som vi människor inte har kunnat förutse eller planera. Det tycks vara så att den helige Ande rör sig ganska suveränt mellan olika delar av Kristi kropp och är inte alls lika noga med samfundsgränser som vi människor ofta är.

Vår kunskap om allt detta är partiell och ofullständig.

Pingströrelsen

pingsten", att bli "döpt i helig Ande"

1906 började Andeutgjutelsen på Azusa Street i Los Angeles. Den leddes av William Seymour, en fattig pastor från en frikyrkoförsamling född av katolska föräldrar av afrikanskt ursprung.

Gemenskapen på Azusa Street var inklusiv, över alla rasgränser, ledd av en svart pastor i fattiga kvarter religiöst hemmahörande i ganska perifera delar av Helgelsesrörelsen.

Tecken på Andens utgjutande var att tala i tungor, profetera, höja sina röster i enhetlig lovsång, några blir helade. Man beskriver det som "att uppleva den första

Gemenskapen på Azusa street gav upphov till en rörelse som spred sig över hela världen.

Andra kyrkor var inte beredda att erkänna den helige Andes närvaro i dessa företeelser. Vissa inom Helgelsesrörelsen fördömde yttringarna som demoniska. Från början var syftet med pingströrelsen en förnyelse av de redan befintliga samfundet, men gav så småningom upphov till nya samfundsbildningar.

Karismatisk förnyelse i de äldre protestantiska kyrkorna

1960: Den karismatiska förnyelsen i de gamla protestantiska traditionerna börjar med prästen Dennis J Bennet (episkopal), som skildrat sitt möte med pingstens nåd och sitt andedop som han fick genom kontakt med pingstvännen i boken Klockan nio på morgonen. Bland andra ledare som kom i kontakt med förnyelsen kan nämnas Harald Bredesen (holländsk reformert), Larry Christensson (luthersk), Michael Harper (anglikansk), Charles Clark (metodist). Det fanns en skepsis från

pingstvännen mot detta nya, det var djupt störande för många att höra om detta utbrott av pingstförnyelse inom de traditionella protestantiska kyrkorna. De gamla samfundet betraktades ju som döda, inte kunde de ta emot den helige Ande! Också hos ledande teologer inom de protestantiska samfundet var man skeptisk eller avvisande. Man hade en helt annan inställning till huruvida förnyelse behövdes över huvud taget, och framförallt inte i så fall något som kom från Pingströrelsen. Pingstvännen sågs som fanatiska och obildade kristna som kännetecknades av känslomässiga överdrifter och naiv bokstavstro i sin bibelläsning.

Pingstvännen David du Plessis "Mr Pingst" blev den som fick vittna om äktheten i den nya rörelsen och bli brobyggare mellan de gamla samfundet och Pingströrelsen. Denna speciella brobyggartjänst var profetisk och förutsagd i en profetia av Smith Wigglesworth 1936. Från 1959 David du Plessis världen runt för att förkunna detta Andens utgjutande över kristna i varje samfund på varje kontinent. Vad kristna i andra samfund nu upplever, förkunnade han, är dopet i den helige Ande, samma nåd som Herren utgöt över de första pingstvännerna på Azusa Street. Hans speciella tjänst var profetisk. Du Plessis insåg vikten av ett enhetligt uttryck för att beskriva den nåd som var gemensam för troende inom alla traditioner.

Karismatiska förnyelsen i Katolska kyrkan (CCR)

CCR började bland studenter i USA 1967, åren efter Andra Vatikankonciliet avslutning. Uppträdandet av en "katolsk pingstväckelse" var också helt överraskande. Även om Andra Vatikankonciliet talat mycket om förnyelse och påven Johannes XXIII inför konciliet öppnade brett om "en ny pingst", och även om konciliet slagit fast att de andliga nådegåvorna är verksamma också i vår tid, så var inte förväntningarna att det skulle ske på detta sätt. Man förväntade sig liturgiska reformer, förnyelse av bibelstudium, aktivering av lekmännen etc, inte att de andliga nådegåvorna som räknas upp i 1 Kor 12 skulle bli allmänt utbredda.

Messiansk judendom

Messiansk judendom

Israel Pochtar tillhör den växande skara som erkänner Jesus som den Messias som judarna väntat på. Han föreläste på Oas-mötet i Borås 2009.

Judekristna församlingar finns främst i USA, i tidigare Sovjet-staterna och i Israel. Det är inte bara en ny grupp i den kristna gemenskapen, utan de har en nyckelroll i den ekumeniska processen.

- Framväxt efter sexdagarskriget 1967
- Uppstår spontant utan "hednakristen evangelisation"
- Utvecklar egna gudstjänstformer utifrån den judiska gudstjänsten och bekännelsen av Jesus som Messias

Den messianska judismen är den tredje stora överraskningen under 1900-talet. Det är första gången sedan kyrkans första århundraden som en distinkt judisk form av kristendom uppstått.

Evangeliska kristna och pingstvännen var visserligen övertygade om att Israel skulle ta emot Jesus som messias i ändens tid, men man väntade sig inte en sant judisk form av kristendom, bara judiska omvändelser till hednakristendomen i större skala.

Det handlar inte bara om evangelisation från hednakristna grupper, utan oftast att den uppstår spontant som Guds suveräna nådehandling. Tack vare denna karismatiska impuls har kristna eller messianska synagogor bildats, där man firar judiska högtider och

utvecklar distinkt judiska modeller för gudstjänstlivet samtidigt som de bekänner Jesus som Messias. Deras betecknande av sig själva som "messianska judar" tillåter dem att identifiera sig med Jesus som judarnas Messias utan att för den skull överge sitt judiska arv till förmån för den i judiska ögon suspekta religionen "kristendomen".

Dopet i den Helige Ande

Den nåd som Karismatiska rörelsen och Pingströrelsen lyfter fram är en gemensam erfarenhet kallad "dopet i

den Helige Ande” eller ”den helige Andes utgjutande”, åtföljt av en gemensam erfarenhet av **de Andliga nådegåvorna** (se 1 Kor 12). Denna gemensamma erfarenhet av den helige Ande öppnar vägen för en ”andlig ekumenik” i en levande relation till Jesus Kristus i den helige Andes kraft, på vår fortsatta väg mot kristenhetens enande.

Att ta emot Anden innebär ett före och ett efter. Människor blir förvandlade, får ett nytt liv. Förståelsen av andedopet skall dock ej begränsas till att det medför vissa bestämda verkningar, det har en mera genomgripande genomgripande betydelse än så.

De första pingstvännerna använde termen ”Dopet i Anden” för att profetiskt anknyta till den första pingsten och profeten Joels förutsägelse i GT (Apg 2:16)

http://mobil.bibeln.se/search_result_r.epl?rm=1&id=31567

Referenser till andedopet i NT: Matt 3:11, Mark 1:8, Luk 3:16, Joh 1:33, Apg 1:5, 11:16 Observera att verbformen alltid används (”bli döpta”). Verbformen betonar först den som agerar, (Jesus) sedan det redskap som används av denne (Anden). Det är inte mottagarens upplevelser som betonas. Samtliga dessa bibelställen är profetiska. I de berättande ställen i Apg där det beskrivs hur människor blir uppfyllda av Anden, används inte uttrycket ”döpt i Ande(n)”. Frånvaron av denna fras är förmodligen avsiktlig. Det pekar på den övernaturliga egenskapen i detta profetiska språkbruk som utvidgar dopterminologin bortom dess konkreta rituella betydelse till en handling som ligger bortom mänsklig föreställningsförmåga.

Att Anden gavs första pingsten uppfattas som en eskatologisk händelse. Referensen till Joel Apg 2:16 f. Profeten Joels och sedan Johannes döparens profetia om Andens ankomst uppfylles i två steg. 1) En partiell uppfyllelse den första pingstdagen, Paulus talar om ”förstlingsgåva” (Rom 8:23), 2) Den fulla uppfyllelsen vid Kristi andra ankomst. Därefter kommer Andens utgjutande att resultera i de dödas uppståndelse (Ef 1:19-20) och den totala uppfyllelsen av Hesekiels profetia om Israel (Hes 37:1-14).

Dopet i den helige Ande...

- Kan inte reduceras till en enskild upplevelse bland alla upplevelser
- Syftar på ett suveränt ingripande av Gud Kyrkans liv, och pekar på ett särskilt Guds verk vid en specifik tidpunkt i den kristna historien
- Det är den uppståndne Herren Jesus som fört ner den andedöpte kristne i Andens omätliga ström, och därigenom har han fått del av den nåd som utgjuts över Kyrkan
- Innebär att vi idag tar emot den nåd som utgjöts vid Kyrkans grundande, och ser fram mot dess fullkomning vid Kristi andra återkomst.

Trots teologiska invändningar (risk för sammanblandning mellan vattendopet och andedopet) har majoriteten av pingstvännar och karismatiker hållit fast vid denna terminologi.

En instinktiv känsla av att denna term är passande och riktig.

Man såg kopplingen mellan det som sker nu – den första pingsten och profeten Joels förutsägelse.

Pingströrelsen och den karismatiska förnyelsen som brutit fram i nästan alla kyrkotraditioner är det som profeten Joel förutsade, ”Jag skall utgjuta min Ande över allt kött”.

Att försöka förstå visheten i Guds handlande

Jag som katolik kan ju fråga mig varför Gud inte utgöt Anden över Katolska kyrkan direkt när påve Leo XIII så fint bett om det inför inträdet i tjugonde århundradet. Varför måste han gå omvägen via Azusa Street och protestantiska samfund? Men uppenbarligen är Guds vägar andra än människors, och Anden tycks röra sig ganska suveränt oberoende av människors uppfattningar om samfundsgränser.

Peter Hocken reflekterar över detta i boken *Skammen och härligheten* och försöker urskilja olika mönster.

Blandingen av olika sorters folkslag på Azusa street var överraskande. Kanske ett uttryck för gudomlig vishet att en världsomspännande explosion av nåd skulle ta sin början i en samling bestående av fattiga och oönskade människor med olika hudfärg ledda av en svart pastor. (Jfr 1 Kor 1:27-29). Som det var i ursprunget har det inte bevarats. Senare återinfördes skiljeväggen mellan olika hudfärg i många pingstgrupperingar, vilket är en påminnelse om hur den mänskliga synden kan vanställa Guds verk.

Varför startade det inte inom ett etablerat samfund utan i en lada? Kan ske var det ett ekumeniskt skäl med detta. För att alla skulle kunna få komma dit och få del av förnyelsen. Kanske fanns inget samfund tillräckligt flexibelt och mottagligt för att rymma den?.

Pingströrelsen var från början revisionistisk, den ville en förnyelse inom de befintliga samfunden, det fanns ingen tanke att avskilja sig och bilda nytt. Skälet till att det ändå blev så är att rörelsen avvisades Helgelse rörelsen och fick ett hånfullt bemötande av många protestantiska samfund. Kanske ett utslag av gudomlig vishet att pingströrelsen på så sätt fick möjlighet att utvecklas i frihet, inte immun mot de svagheter som hör till när man börjar etablera sig, men som senare ändå tillät att man kunde ha en mer positiv relation till de kyrkor som tidigare avvisat dem.

Pingströrelse utanför den etablerade Pingströrelsen kallades "karismatisk förnyelse. Pingstvännen var ofta redskap för att föra den helige Andes dop till andra kristna, men de var inte de enda redskapen. Många leddes fram till karismatiska upplevelser genom intresse för helande, genom att studera Bibeln eller på andra sätt utan synbar utlösande orsak. Allt tyder dock på att den karismatiska rörelsen inte skulle ha kunnat äga rum på så sätt som skedde utan Pingströrelsens tidigare framväxt. Rörelsen har inget tydligt ursprung, den spred sig sakta men säkert, till en början obemärkt och påverkade människor inom alla protestantiska samfundsriktningar. Den gradvisa tillväxten gjorde att den upplevdes mindre hotande för samfunden, vilket minskade risken för direkt förkastande. Att många människor från olika samfund berördes samtidigt var ett tydligt tecken på att denna nåd inte tillhörde någon enskild kyrkotradition eller grupp.

1936 samarbetade David du Plessis i Sydafrika med Smith Wigglesworth, en av de stora pionjerna som spred Pingstväckelsen över världen. Wigglesworth profeterade över du Plessis att Herren uppenbarar för honom att det skall komma en väckelse inom de gamla samfunden och att Herren visat honom att du Plessis skulle ha en viktig roll i att sprida pingstens välsignelse till de etablerade kyrkorna.

Efter Wigglesworths död reste du Plessis världen runt och predikade Evangeliet. Han knöt band med Kyrkornas världsråd och inbjöds till missionsvärldskonferensen 1952. Han kom även att betyda mycket för kontakterna mellan Pingströrelsen och Katolska kyrkan och han var med på Andra Vatikankonciliet. Idag ser vi hur den karismatiska väckelsen finns i princip i alla samfund precis som enligt Wigglesworths profetia. Och borta är den skepsis som de etablerade samfunden visade gentemot Pingströrelsen i början.

Det fanns också en skepsis inom Pingströrelsen mot den karismatiska förnyelsen. De gamla samfunden betraktades som döda, och du Plessis fick också betyda mycket för att betyga rörelsens äkthet inför pingstvännerna.

Katolska kyrkan CCR

- Kollektivt sammanhang
- Universitetsmiljö
- Pionjärernas överlåtelse till kyrkan
- Associeringen till Andra Vatikanconciliet
- Mottogs positivt av kyrkans ledning

Kardinal Suenens länk mellan CCR och påven och kuriakardinalerna.

Alla påvar alltsedan Paulus VI har uttalat sitt starka stöd för karismatiska förnyelsen inom Katolska kyrkan.

1973: Första internationella katolska karismatiska konferensen i Grottaferrata

Till skillnad från bland protestanterna började den karismatiska förnyelsen bland romerska katoliker fullt öppet och drog genast till sig uppmärksamhet.

Den vänskap och det samarbete som fanns mellan många i de ursprungliga grupperna vid universiteten i Duquesne, Notre Dame och Michigan State ledde till en gemensam identitet som inte hade varit fallet bland protestanterna.

Den starka samfundstroheten och den atmosfär som följde på conciliet gav CCR en känsla av målmedvetenhet att verka inom kyrkan som hade saknats hos protestanterna. Människor som tidigare deltagit i katolska förnyelsegrupper bidrog med känsla för strategi och sinne för organisation.

Allt detta visar klart att den helige Ande är intresserad av att förnya Katolska kyrkan. Det är inte det enda tecknet på denna avsikt, men det är ett tecken som är väl lämpat att övervinna eventuell skepsis hos pingstvännar och evangelikala kristna med djupt inrotad antipati mot "Rom"

Kardinal Suenens blev 1974 rådgivare åt den internationella kontaktgrupp för CCR som bildats med utgångspunkt från förnyelsens födelse vid Duquesne-universitetet i Pittsburgh 1967 och vid Notre Dame-universitetet i Ann Arbor 1968 med Ralph Martin som ledare. Under hela sitt liv kom han sedan att understödja och vägleda förnyelsen, han var av påven utsedd som kontaktbiskop mellan Vatikanen och CCR. Han spelade en avgörande roll i att förklara karismatiska förnyelsens mål för påven och kuriakardinalerna i Vatikanen. Alla påvar alltsedan Paulus VI har sedan uttalat sitt starka stöd för karismatiska förnyelsen inom Katolska kyrkan. 1973 hade man arrangerat den första internationella katolska karismatiska konferensen för ledare i Grottaferrata, Italien. Mellan 1974 och 1986 publicerade kardinal Suenens de sex s.k. Malines-dokumenterna såsom en vägledning för förnyelsen, med fokus på dess möjligheter men också dess brister som en ny rörelse i Kyrkan och behov av mognad och utveckling.

Redan innan kardinal Suenens kom i kontakt med CCR hade han en stark vision om Kyrkan och den Helige Andes ledning av Kyrkan. Hans motto var "I den Helige Ande". Inför öppnandet av Andra Vatikanconciliet (1962-1965) hade påven Johannes XXIII bitt bönen "*Gudomlige Ande, förnya dina under i vår tid som i en ny pingst...*" Påven fann i kardinal Suenens en man som delade hans visioner för Kyrkans förnyelse. När den första sessionen höll på att urarta i kaosartat detaljarbete kring de många dokumenten var det kardinal Suenens som på uppdrag av påven bidrog till att styra upp det hela och sätta agendan för hela conciliet. Detta innebar en fokusering på det centrala temat om Kyrkans väsen och dess sändning i världen. Under conciliets andra session utsåg påven Paulus VI honom till en av fyra moderatörer som skulle leda förhandlingarna. Kardinal Suenens anses ha varit den drivande bakom de centrala conciliedokumenterna om Kyrkan (Lumen Gentium) och pastoralkonstitutionen om Kyrkan i världen av idag (Gaudium et Spes).

"När det verk som Fadern hade givit Sonen i uppdrag att utföra på jorden (Joh 17:4) var fullbordat, sändes på pingstdagen den Helige Ande för att ständigt helga Kyrkan och för att de troende på så sätt genom Kristus skulle ha tillgång till Fadern i en och samme Ande (Ef 2:18). Han är livets Ande, källan vars vatten springer upp

med evigt liv (jfr Joh 4:14; 7:38-39)... anden bor i Kyrkan och i de kristtrognas hjärtan som i ett tempel (jfr 1 Kor 3:16, 6:19), han beder i dem och vittnar om deras barnskap (jfr Gal 4:6; Rom 8:15-16, 26). Han leder Kyrkan fram till hela sanningen (jfr Joh 16:13), enar henne i gemenskap och tjänande, utrustar och leder henne med de olika hierarkiska och karismatiska gåvorna och berikar henne med sina frukter (jfr Ef 4:11-12; 1 Kor 12:4; Gal 5:22). (LG 4)

Att rörelsen började offentligt bidrog till dess snabba spridande. Hade motsvarande snabba spridande skett i de protestantiska samfundet hade det sannolikt lett till mycket större motstånd där. Att det inte fanns så stort motstånd inom Katolska kyrkan hade mycket att göra med mer flexibla kyrkostrukturer och den anda av förnyelse som fanns efter Andra Vatikankonciliet. Den helige Ande kunde inte ha valt någon lämpligare tidpunkt.

De katolska karismatikerna tolkade dopet i Anden som förverkligande av den förnyelse konciliets strävade efter och som Johannes XXIII eftersträvade då han tog initiativ till konciliet och bad om en "ny pingst".

Den katolska utvecklingen vidgade på så sätt gränserna för den karismatiska förnyelsen och introducerade ett nytt sätt att se på kyrkoförnyelse inom en ekumenisk ram.

Fria karismatiska församlingar

Fria karismatiska församlingar

"Husförsamlingar"

- Ledarna entreprenörer som rör sig med lätthet i den moderna världen.
- Evangelikal bakgrund
- Segerviss karismatisk förkunnelse
- Fokus inte bara på de andliga nådegåvorna (1 Kor 12) utan också på tjänstegåvorna (Ef 4:11)
- Kritik mot de gamla samfundet, vill ej institutionaliseras
- Inriktade på församlingstillväxt och expansion

Dessa fria karismatiska grupperingar hör också till den pingstkarismatiska strömningen.

- Utgår från människor döpta i Anden
- Andens gåvor praktiseras
- Deras gudstjänster karismatiska i stil och kraft

-Paradoxen: det pingstkarismatiska utgjutandet av Anden under 1900-talet har verkat enande, i falet med dessa rörelser har det verkat som om en ökad splittring åstadkommit. (Temporärt?)

Dessa fria ej samfundsanknyta karismatiska grupper skiljer sig från den klassiska pingströrelsen, men har grundats av personer ofta med bakgrund i Pingströrelsen eller evangelikala samfund. Hit räknas t.ex. Trosrörelsen, Winyard, Hillsong.

Ledarna är ofta entreprenörer, välutbildade, rör sig med lätthet i den moderna världen. Många kommer från en respektabel evangelikal bakgrund där man avvisat deras karismatiska vittnesbörd.

Majoriteten står för en karismatisk kristendom som är fast besluten att övervinna de svagheter som ofta är en del av den protestantiska individualismen. Man fokuserar inte bara på de andliga nådegåvorna i 1 Kor 12, utan också på tjänstegåvorna apostel, profet, förkunnare, lärare (Ef 4:11).

Många inom de etablerade kyrkorna är kritiska till dessa grupper och ser en fara i att de kan utvecklas i sekteristisk riktning om de tas över av osunda karismatiska personligheter, typ Jonestown i Guyana, Waco i Texas eller Knutby.

Men faktum är att de flesta av dessa grupper åtminstone i Europa och Nordamerika inte uppvisar den tendens till avskärmning och isolering och att gå till ytterligheter som sådana sekteristiska grupper.

De värdesätter gemenskap mellan ledare, därför är nätverk som utvecklas av stor betydelse. Man sätter stort värde på grundläggande kristen renlärighet. (Många människor har slutit sig till dem på grund av bristande renlärighet i de församlingar de lämnade). De är lika medvetna som någon annan om den fara som avvikelser från den rena läran utgör, och är starka i sitt motstånd mot "semikristna" kulter som klär villoläror i kristna termer.

Ledarskapet inom dessa oberoende rörelser har ofta varit starkare och tydligare än inom många av de äldre kyrkorna, vilket haft stor betydelse för deras genomslag och framgång. Å andra sidan kan de råka ut för andra frestelser: Om de äldre kyrkorna ofta saknar tydligt ledarskap och frestas att kompromissa i fråga om Andens verk, så löper dessa risken att ledarskapet kan bli alltför auktoritärt med personkonflikter som följd som kan skapa ytterligare uppsplittring.

Det är viktigt att erkänna att dessa icke samfundsanknutna grupper är en del av den karismatiska rörelsen i vidare mening. Inte minst katolikerna har haft svårt med det, och betraktar dem som huvudsakligen villfarelser, söndrande, sekteristiska.

Omvänt kan de oberoende grupperingarna själva frestas att förneka att de är en del av den större karismatiska förnyelsen, särskilt om de dogmatiskt förkastar de etablerade kyrkorna som avfälliga och bortom all förnyelse. En del av dessa grupper har utvecklats i en ekumenisk riktning där de erkänner och söker gemenskap med de äldre kyrkorna, medan andra är mera exklusiva.

Messiansk judaism

Messiansk judaism

Växte fram efter sexdagarskriget 1967, då Israel fick tillgång till Jerusalem. (uppfyllelse av Luk 21:24?)

Hednakristendomens uppgörelse med ersättningsteologin

Be om förlåtelse för historiens synder

I ljuset av det lidande och den förföljelse judarna utsatts för från kristna är det mycket svårt för judar att se de hednakristnas vittnesbörd om Jesus som trovärdigt.

Under diasporan blev innebörden av att bli kristen också att man skar av förbindelsen till sitt judiska arv. När de återvänt till sitt land har situationen blivit sådan att de kan intressera sig för profeten Jesus som gjorde deras land känt i hela världen. Detta är ett första steg mot att judar kan ta emot Jesus utan att överge sitt judiska arv. Framväxandet av den messianska judaismen gör detta möjligt.

Messianska judar betecknar sig vanligen inte som "karismatiker", ungefär av samma skäl som de inte vill kalla sig "kristna" pga de negativa associationer som är förknippat med detta. Men det är tydligt att den messianska judaismen är övervägande karismatisk. Bara för detta att möjliggöra ett kreativt samspel mellan judiska

gudstjänstformer och bekännelsen av Jesus som Messias krävs ett massivt Andens utgjutande, det kan svårligen förstås som skapat av en kyrkokommitté.

Samtidigt som detta sker ser vi hur antisemitismen lever kvar i folkdjupen. Katolska kyrkan på senare tid har på olika sätt tagit initiativ till att reparera och be om förlåtelse för historiska synder gentemot judarna, inte minst påven Johannes Paulus II som år 2000 besökte Jerusalem. Vår nuvarande påve fortsätter samma linje. Påven har uttalat sig mycket kraftfullt om Förintelsen, bl.a. vid besök i koncentrationslägret Auschwitz. Kristna samlas på de historiska platserna i bön och ber ställföreträdande om förlåtelse för historiens synder.

Israels nyckelroll

Kristen enhet förutsätter försoning
mellan kristna och judar.

Den kristna splittringens historia började redan i urkristendomen. Judar och hedningar var kallade att höra samman i Kristi kropp. "Tack vare Kristus Jesus är hedningarna genom evangeliet arvingar som vi (judar), tillhör samma kropp som vi och har del i löftet som vi" (Ef 3:6). Vi kristna utan judiskt ursprung är endast vilda grenar som ympats in på det äkta olivträdet, Israels folk (se Rom 11:17-32). Men synagogan och den äldsta kyrkan förkastade varandra på ett tidigt stadium och den judekristna delen av kyrkan försvann.

Till oss hednakristna säger Paulus: "Var inte övermodig utan ta dig i akt; ty om Gud inte skonade de ursprungliga grenarna skall han inte heller skona dig" (Rom 11:20-21). Men kristenheten blev övermodig – och den föll också sönder.

Kristen enhet förutsätter försoning mellan kristna och judar. Alla kyrkor och samfund söker idag denna försoning. 1948, då staten Israel utropades, är en betydelsefull vändpunkt, eftersom judarna då fick en ny plattform, ett eget land. Vid Kyrkornas Världsråds möte detta år fastslog man att "alla de kyrkor som vi representerar tar kraftfullt avstånd från antisemitismen." 1969 tog också Lutherska Världsförbundet avstånd från Luthers alla antisemitiska uttalanden.

I Andra Vatikankonciliet (1962-65) slog Katolska kyrkan fast att judarna är Guds älskade folk och att Gud aldrig tar tillbaka sina gåvor och sin kallelse (Rom 11:29). När Johannes Paulus II 1986 besökte synagogan i Rom förklarade han att judarna är våra mycket älskade äldre bröder. Påven, biskopar och katoliker ber judarna om förlåtelse för gångna tiders försyndelser och ibland i samband med bön på de historiska platserna. Inspirationen har kommit från påven Johannes Paulus' rundbrev Ut unum sint, där alla kristna uppmanas att erkänna våra misstag, att omvända oss, att förlåta och försonas. I mars 2000 bad han själv i Jerusalem om förlåtelse för katolikers synd mot judarna i alla tider.

Så:

Det gäller att tyda tidens tecken.

Att se Guds handlande
och samverka med det.

Den helige Andes gåva är det gudomliga livets gåva, som ger Kyrkan liv och gör hennes medlemmar till levande lemmar i Kristi kropp som Paulus beskriver kyrkan som. Den helige ande ger oss kraft att övervinna världen, och genomsyra världen. Innan Andens ankomst var lärjungarna i Jerusalem rädda och gömde sig bakom låsta dörrar. Efter Andens ankomst förkunnar de frimodigt evangeliet på gator och torg. Samma effekt har den Helige andes nedslag i olika delar av kyrkan fått under det sista århundradet.

Kyrkan har blivit för bekvämt rotad i denna världen.

Den helige Andes nedslag i alla kyrkotraditioner sista
århundradet manar oss till uppbrott

Den pingstkarismatiska strömmen är inte en
speciell spiritualitet för några få utan det liv
som Kyrkan skall andas - på väg mot en

PINGSTENS KULTUR

Kristenheten måste bryta upp och bli en
eskatologiskt medveten pilgrimskyrka

Andens gåva påverkar alla aspekter av vårt liv och kan inte begränsas till vissa bestämda uttryck. Utgjutandet av Anden i vår tid återför kristenheten till en dynamisk tro på den uppståndne förhålligade herren som med sårmärkena från Golgata på sin kropp utgjuter strömmar av levande vatten från himmelen.

Denna pingstkarismatiska tro ger oss även en försmak av det kommande Gudsriket och en eskatologisk förväntan på fullheten som väntar vid Jesu andra återkomst. På så sätt har Andedopet både en relation bakåt,

till den första pingsten och en relation framåt till Jesu andra återkomst, samtidigt som det ger liv och kraft för att evangelisera och genomsyra denna världen med Guds liv och kärlek. Det vore ett misstag att uppfatta den eskatologiska medvetenheten som att det leder till världsfrånvändhet. Tvärtom gör det oss kristna mer närvarande i världen, ger oss mer inspiration, mer iver att verka för det allmänna bästa och bygga "kärlekens civilisation".

Detta utgjutande av Guds nåd riktar sig direkt till vårt nuvarande tillstånd av andligt missmod, och församlingens försvagade tillstånd vi inledningsvis talade om. Från ett tillstånd att knappt tro på Gud på ett identifierbart sätt, ännu mindre förvänta sig några direkta manifestationer av hans kärlek är denna ström av gudomligt liv ett tydligt tecken på att Jesu Kristus är densamme igår och idag och i evighet (Hebr 13:8). Det kristna livets tilltagande begränsning till en privat sfär med minimalt inflytande på världen utmanas starkt av den offentliga karaktären hos denna Andeutgjutelse. Det står klart att Andens dop är en nåd för hela kyrkan, inte en spiritualitet för några få personer eller speciella samfund. Vi måste bryta upp från en syn på den pingstkarismatiska rörelsen som en personlig andllighet till att se på det som något som är en nåd för hela Kyrkan, hela kristenheten. Från pingstens andlighet mot en PINGSTENS KULTUR.

Kristenheten behöver denna utrustning för att kunna fullfölja sin kallelse i dagens värld, att läka splittringens sår och att genomsyra världen med evangeliet.

Kom helige Ande,
förnya din Kyrka och
börja med mig

Genom denna pingstens nåd får vi kristna på jorden som förstlingsfrukter den nåd vi kommer att ta emot fullheten av vi tidens fullbordan:

- En naturlighet i relation med den treenige Guden
- En naturlig tillbedjan med spontana uttryck för lovprisning, särskilt genom tungotal som uttrycker den mänskliga anden utan sinnenas hjälp
- En kommunikation med Gud där vi kan motta hans tilltal i vår ande
- Andens kraft att älska, betjäna och tjäna både i de troendes gemenskap och i världen utanför genom evangelisation och socialt hjälparbete
- Särskilda andliga nådegåvor och tjänster för att effektivt kunna utföra herrens uppdrag

Gud har inga andra redskap i världen än oss. Vare sig vi är påve, präst eller vanlig lekman i världen börjar det alltid med det egna hjärtats förnyelse. Kyrkan, Kristi kropp, byggs upp av oss alla tillsammans. För att bli levande lemman i kroppen behöver vi Anden. Därför bör allas vår bön vara: Kom helige Ande...